

Participatieraad

Noordoostpolder

Emmeloord, 27-11-2020

Betreft: Reactie van Participatieraad Sociaal Domein op het concept beleidsplan sociaal domein Krachtig Noordoostpolder 2.0

Geachte leden van het College,

De Participatieraad Sociaal Domein van de gemeente Noordoostpolder geeft door middel van deze brief haar reactie op het document Krachtig Noordoostpolder 2.0

Hieronder volgen onze opmerkingen/ vragen

Proces

De participatieraad heeft het concept beleidsplan sociaal domein ontvangen op 19 nov. 2020. Op 24 nov. 2020 ontvingen we een toelichting/verheldering tijdens een gesprek met M.Ruitenbergh-Veldkamp en H.Bos . Gevraagd is om een reactie te geven voor 29 nov. 2020

Ondanks de tijdsdruk waardeert de participatieraad het proces wat in deze is gevolgd evenals de toelichting en onderbouwing.

Algemeen

Bij aanvang van de decentralisatie was een van de “verwachtingen” , dat de gemeente beter in staat zou zijn vroegtijdige (lichte) hulp te bieden. Hierdoor zou zwaardere en duurdere hulp kunnen worden voorkomen. De gemeente staat dicht bij de burger en kan daardoor beter maatwerk leveren. De gemeente moest daarbij eerst de eigen kracht en het sociaal netwerk van de inwoners aanspreken.

Een onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau laat zien dat veel van die verwachtingen (nog) niet zijn uitgekomen.

De rol van onze gemeente is dus “complex” , aan de ene kant is de verantwoordelijkheid voor Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet bij de gemeente neergelegd en moet ze passende ondersteuning bieden aan iedereen die dat nodig heeft. Tegelijkertijd zien we dat de behoefte aan zwaardere en dure hulp niet afneemt. De gemeente moet echter wel zorgen voor een financieel houdbaar stelsel. Een lastige keuze!

Opmerkingen n.a.v de inhoud van het beleidsplan

Doen wat werkt

De sub titel van het beleidsplan is “doen wat werkt”. Deze titel verwijst waarschijnlijk naar het beleidsvoornemen om meer resultaat gericht te gaan werken. We weten niet of deze titel bij alle lezers het zelfde beeld op roept. Wellicht kan de titel verder worden uitgelegd, of concreter worden gemaakt.

Impact voor de inwoner

Er ontstaat een mogelijk spanningsveld tussen de toekomstige hulpvraag en de mogelijkheden in het aanbod. Welk aanbod blijft en blijft er passend aanbod voor iedere inwoner? Waar komen inwoners terecht die een vraag hebben waarvoor de gemeente zich niet verantwoordelijk voelt?

Het advies is om deze effecten van de impact goed in kaart te brengen. Zodat je na een bepaalde tijd ook weet of je kan continueren of bijsturen.

PGB's in de toekomst

De komende 5 jaar is de verwachting dat door wijzigingen in wetgeving (Wlz, Wmo, Wzv) er meer een beroep wordt gedaan op het eigen netwerk. Dit is ook de lijn van dit beleidsplan. PGB's kunnen juist ook mogelijkheden bieden bij ondersteuning van mensen in je eigen netwerk (bijvoorbeeld voor de werkende groep). Er kan wellicht een groter beroep worden gedaan op PGB in deze situatie. Van deze averechtse verwachting moet de gemeente zich wel bewust van zijn.

Zelfredzaamheid

Er wordt veel gesproken over de inzet van het eigen netwerk, maar aandachtspunt hierbij is dat niet elke inwoner een (toereikend) netwerk heeft. Van belang is dat er ondersteuning blijft -buiten het eigen netwerk- voor de kwetsbare inwoner die dat nodig heeft.

Wanneer we meer beroep doen op zelfredzaamheid, en een situatie rondom een inwoner escaleert buiten kantoortijden, waar kan deze dan naar toe? De lijn naar professionele zorg moet er wel zijn als de inwoners het niet meer zelf redden?

Resultaatgericht werken

We moeten niet op de stoel van degene gaan zitten die de diagnoses kan stellen. De gemeente is verantwoordelijk voor de indicatie van de zorg/ondersteuning, maar zal in goede samenwerking met inwoner en aanbieder de doelen moeten opstellen. We mogen uitgaan van de professionaliteit van de aanbieder.

Daarnaast is werken met doelen goed, maar mogelijk niet voor de groep met chronische problematiek, waar er geen zicht is op verbetering. Het ontzorgen van deze inwoner en zijn/haar omgeving kan in deze wel een doel zijn.

Transformatie denken, doen en handelen

De gemeente wil meer aansluiten bij de context van de Inwoner. De inwoner moet meer betrokken worden bij het invullen van de oplossingsrichting.

Dit vraagt een verandering in gedrag en cultuur. Vanuit de gemeente zou hier regie op moeten worden gevoerd om zowel inwoners als aanbieders te activeren om deze verandering in te zetten.

Zorgen over preventiedoelen

Er zijn wel zorgen over de preventiedoelen. Uitvoeren van preventie is vaak lastig. Omdat het een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid is - 'niemand' is eindverantwoordelijk- blijken een aantal doelen vaak niet of fragmentarisch uitgevoerd te worden. Hoe gaan we de samenwerking concreet weergeven om wel de juiste doelen te bereiken?

Duidelijkheid voor inwoners en aanbieders

Dit plan is vrij abstract, wat betekenen de kaders, doelen en resultaten concreet voor inwoners en aanbieders? Er gaat veel veranderen en dit zullen inwoners en aanbieders ook echt gaan merken. Goede communicatie over wat inwoners en aanbieders kunnen verwachten is dan ook belangrijk, zodat zij goed weten wat de veranderingen in het beleid concreet voor hen gaan betekenen. Geef in

het beleidsplan ook weer waar men de concretere informatie terug kan vinden, bijvoorbeeld in de verschillende deelplannen.

Geef daarnaast aan wat er ten aanzien van communicatie gaat gebeuren. Dus laat zien hoe de communicatie van dit plan er uit gaat zien. Neem dit bijvoorbeeld mee in de inleiding.

Tot slot is een goede sociale kaart erg belangrijk voor inwoners en aanbieders als je een groter beroep wilt doen op onder andere de zelfredzaamheid.

Financiële opgave

Het is duidelijk dat de gemeente voor een financiële opgave staat, dat komt in het beleidsplan nadrukkelijk naar voren. Probeer in het beleidsplan minder vaak de financiële invalshoek te belichten. Kies in sommige gevallen voor een meer inhoudelijke insteek. Concrete voorbeelden zijn meegegeven in het adviesgesprek.

Bredere toegang

Toegang is breder dan de gemeentelijke toegang; bijvoorbeeld de huisartsen hebben hier ook een rol in. Wij stellen voor om dit toe te voegen aan de paragraaf over de toegang.

Trends en ontwikkelingen

We missen in de trends en ontwikkelingen een concreter uitwerking wat dit nu voor een effect/invloed heeft op de situatie in de gemeente Noordoostpolder.

Overige

De overige tekstuele opmerkingen zijn gedeeld in het betreffende concept beleidsplan en kunnen worden meegenomen in het aanscherpen van het plan.

Graag ontvangt de participatieraad een reactie op de aandachtspunten waarbij aangegeven wordt in hoeverre de aanbevelingen/aandachtspunten overgenomen zijn.

Namens de Participatieraad Sociaal Domein,
M. Hanson
Voorzitter

Betrokken specialisten,
Meriam Rolfes, Atsje Hoekstra en Wiebe G. van Wijk